

1. Гриндер Д., Бэндлер Р. Из лягушек в принцы. – Воронеж: НПО “МОДЭК”, 1993. – 208 с.
2. Марга Ф. Виглсуорт. Вилли и его друзья: руководство по созданию метафор для развития у ребёнка чувства собственного достоинства. – Воронеж: НПО “МОДЭК”, 1995. – 224 с.
3. Трансформация личности: нейролингвистическое программирование. – Одесса: “Хаджибей”, 1995. – 352 с.

КУЛЬТУРА ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ВЗАЄМВІДНОСИН В УКРАЇНІ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Петро Йосифів,
IV курс, юридичний факультет.
Науковий керівник – *Зеліско Л.І.,*
кандидат педагогічних наук, доцент.

Одним з провідних напрямків державотворчої політики України є турбота про всі етнонаціональні спільноти, що осіли на її теренах.

Сьогодні етнополітична ситуація в Україні, з одного боку, характеризується відсутністю гострих широкомасштабних міжнаціональних конфліктів, що створювали б загрозу національній безпеці, а з іншого – нерівномірним розвитком етносів та тенденцією до загострення стосунків між національними утвореннями. Це, насамперед, зумовлено тим, що в Україні мають прояви наслідки радянської політики “інтернаціоналізації” – голодоморів, депортацій, штучної асиміляції різних етнонаціональних спільнот. Ця проблема ускладнюється ще й тим, що все це проходить вкрай складних і несприятливих економічних, соціальних та політичних умовах, у яких зараз перебуває Україна. Починають посилюватися тенденції до автономізації етнонаціональних спільнот, що може призвести до порушення цілісності нашої держави.

Уникнути цього можна тоді, коли у державі створюються необхідні умови для повноцінного розвитку етнонаціональних спільнот, закріпляться їхні права та свободи у нормативно-правових актах держави. Вони поділяються на дві групи: індивідуальні права; колективні (групові) права.

Етнонаціональні індивідуальні культурні права виступають окремою підгрупою культурних прав, закріплених у Конституції України та інших нормативно-правових актах, які складають необхідну базу для розвитку особистісної етнонаціональної самобутності. Колективні права етнонаціональних спільнот – це закріплені у законодавстві можливості різних етнонаціональних спільнот зберігати та розвивати свої культурні надбання.

Дані права знайшли своє відображення у законодавстві України, зокрема у Законі України “Про мови в УРСР”, Декларації про державний суверенітет,

Законі України “Про освіту”, Законі України “Про громадянство”, Декларації про національність України, Основах законодавства України про культуру, Законі України “Про національні меншини” та ряді інших.

Міжнародна спільнота також не обминула своєю увагою проблему етнічнонаціональних відносин та її культурний аспект. Прийнято ряд нормативно-правових актів, які стосуються даної сфери: Загальної декларації прав людини, Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, Міжнародного пакту про соціальні, економічні та культурні права, Декларацію про права осіб, що належать до національних, етнічних, релігійних та мовних меншин, Міжнародної конвенції про боротьбу проти всіх форм расової дискримінації, Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, Конвенції про права дитини, Паризької хартії для нової Європи, європейської Хартії регіональних мов та мов меншин та ряду Європейських конвенцій, які стосуються охорони культурних цінностей, а також документів, які були укладені з участю нашої держави, наприклад, Договору про відносини добросусідства і співробітництва між Україною та Румунією та ряду інших.

Отже, важливим для розвитку будь-якої етнічнонаціональної спільноти є правове забезпечення їх культурних прав на внутрішньому державному та міжнародному рівнях та створення надійних механізмів їх реалізації. Саме сприяє зростанню культури міжетнічного спілкування, становленню стабільного економічного, політичного, соціального становища в Україні, а також повноправному її входженню до Європейського співтовариства.

1. Картунов О., Муцький П. Зародження та становлення нової підгалузі права // Право України. – № 8. – 2000.
2. Мала енциклопедія етнодержавознавства / НАН України. Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – К.: Довіра: Генеза, 1996. – 942с.

ПЕДАГОГІЧНИЙ СТИЛЬ ВИХОВАТЕЛЯ ПРИТУЛКУ ЯК ФАКТОР ПОВЕДІНКИ ВИХОВАНЦІВ

Мирослава Кулеша,

У курс, педагогічний факультет.

Науковий керівник – Москалець В.П.,

доктор психологічних наук, професор.

Комфорт дитини в емоційному плані вимагає спеціальних умов, які визначають її побут, її фізичний розвиток, здоров'я, характер її спілкування з оточуючими людьми та особисті успіхи. Стан дитини, що росте в умовах закладів інтернатного типу, як правило, емоційно нестабільний, із нерозвинутою та викривленою потребою в любові та